

تەفسیری ئەو ئایەتەکانی دەربارەی (الابتداع) هاتوون لە قورئانی پیرۆزدا

[کوردی - کوردی - kurdish]

ئامادەکردنی: یاسین سلیم صادق

پیداچونەوهی: پشتیوان سابیر عەزیز

٢٠٠٩ - ١٤٣٠

Islamhouse.com

(تفسير الآيات الواردة في الابتداء)

« باللغة الكوردية »

ياسين سليم صادق

مراجعة: بشتيوان صابر عزيز

٢٠٠٩ - ١٤٣٠

Islamhouse.com

تهفسری نهو ئایه‌تانه‌ی ده‌بارهی (الابتداع) هاتوون له قورئانی پیرۆزدا

خوای گه‌وره ده‌فه‌رمووت: { وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا وَإِبْرَاهِيمَ وَجَعَلْنَا فِي ذُرِّيَّتِهِمَا
الْنُّبُوَّةَ وَالْكِتَابَ فَمِنْهُمْ مُهْتَدٍ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ فَاسِقُونَ * ثُمَّ قَفَّيْنَا عَلَىٰ آثَرِهِمْ بِرُسُلِنَا
وَقَفَّيْنَا بِعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ وَءَاتَيْنَاهُ الْإِنجِيلَ وَجَعَلْنَا فِي قُلُوبِ الَّذِينَ اتَّبَعُوهُ رَأْفَةً وَرَحْمَةً
وَرَهْبَانِيَّةً ابْتَدَعُوهَا مَا كَتَبْنَاهَا عَلَيْهِمْ إِلَّا ابْتِغَاءَ رِضْوَانِ اللَّهِ فَمَا رَعَوْهَا حَقَّ رِعَايَتِهَا
فَأَتَيْنَا الَّذِينَ ءَامَنُوا مِنْهُمْ أَجْرَهُمْ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ فَاسِقُونَ } سوره‌تی (الحدید)
ئایه‌تی: ۲۶ و ۲۷ .

واته: بیگومان ئی‌مه‌نوح و ئی‌براهیممان ره‌وانه‌کردوو، له‌نه‌وه‌کانیشیاندا
پێغه‌مبهرایه‌تی و کتیبی ئاسمانیمان دابه‌زاندوو، جا له‌نه‌وه‌کانیاندا که‌سانیک
هه‌بوون که‌ریگه‌و ڕی‌بازی هیدایه‌ت و خواناسی گرتۆته‌به‌ر، زۆریه‌شیان خوانه‌ناس و
لارو و ڕ بوون .

له‌وه‌ودوا به‌شوین پێغه‌مبهراندا پێغه‌مبهرانی ترمان ره‌وانه‌کرد، کو‌تایی زنجیره‌ی
ئیسحاقی کوری ئی‌براهیممان هینا به‌عیسای کوری مه‌ریه‌م، ئینجیلیشمان
پێه‌خشی سۆزو میهره‌بانیمان له‌دلی ئه‌وانه‌دا که‌شوینی که‌وتبووه‌دابین کرد،
به‌لام ئه‌وان ره‌هبانیه‌ت و دووره‌په‌رزیان له‌دنیا‌دا کرده‌پیشه‌یان، وه‌نه‌بی‌ت ئی‌مه‌ئهو
حاله‌ته‌مان له‌سه‌ر فه‌رز کردین، به‌لکو ته‌نها به‌ده‌سته‌پینانی ره‌زامه‌ندی خوامان لی
داوا کردبوون، که‌چی ئه‌وان ره‌هبانیه‌تیان به‌چاکی په‌یره‌و نه‌کرد، ئی‌مه‌ش پادا‌شتی
ئه‌وانمان دایه‌وه‌که‌باوه‌ری راست و دروستیان هه‌بوو، هه‌رچه‌نده‌زۆریه‌یان لارو و ڕو
خوانه‌ناس و یاخی ده‌رچوون .

ئەو ئايەتەنەى دەربارەى (الابتداء) هاتوو بەلام مانايكى ترى هەيه

خوای گەورە دەفەرموئیت: { وَقَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ وَلَدًا سُبْحٰنَهُ ۗ بَل لَّهٗ ۗ مَا فِى السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ ۗ كُلُّ لَهٗ ۗ قٰنِیْنٰ ۗ۱۱۷ۗ بَدِیْعُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ ۗ وَاِذَا قَضٰی اَمْرًا فَاِنَّمَا یَقُولُ لَهٗ ۗ کُنْ فَاَیْکُوْنُ }، سورەتى (البقرة) ئايەتى : ۱۱۶ - ۱۱۷ .

واتە: (جووله کهو گاورو بت په‌رستان) دەلین: خوا مندالی بو خوی داناوهو فهراهەمی هیناوه (له کاتیکدا خوا پئویستی به کهس نیه) نه‌خیر وانى یه، بیگومان هەرچی له ئاسمانه‌کان و زه‌ویدا هه‌یه هه‌ر خوی خاوه‌نیه‌تى و هه‌ر هه‌مووشیان ملکه‌چ و فه‌رمانبه‌ردارى ئەوزاته‌ن.

(هەر ئەو زاتە) به‌دیپه‌نەرى ئاسمانه‌کان و زه‌ویه‌به‌جوانترین شیوه، جا هه‌ر کاتیک پیریاری هه‌ر شتیك بدات، ته‌ن‌ها ئەوه‌نده‌ى به‌سه‌که‌فه‌رمانى بوون یان پێشهاتنى بدات، ئیتر خیرا ئەو شته، یان ئەو کاره، ده‌بیئت و ئەنجام ده‌درېت.

وه‌خوای گەورە دەفەرموئیت: { وَإِذَا تُتْلٰی عَلَيْهِمْ ءَايٰتُنَا بَيِّنٰتٍ قَالَ الَّذِیْنَ كَفَرُوْا لِلْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ هٰذَا سِحْرٌ مُّبِیْنٌ * اَمْ یَقُوْلُوْنَ اَفْتَرٰبَ ۗ هٗۤ اَقْتَرٰتِهٖ ۗ فَلَا تَمْلِكُوْنَ لِیْ مِنْ اَللّٰهِ شَیْئًا ۗ هُوَ اَعْلَمُ بِمَا تُفِیضُوْنَ فِیْهِۗ كَفٰیۤ اِیَّهٗۤ شَهِیْدًاۙ بَیْنٰی وَبَیْنَكُمْ ۗ وَهُوَ الْعَفُوْرُ الرَّحِیْمُ * قُلْ مَا كُنْتُ یَدْعٰۤی مِّنَ الرُّسُلِ وَمَا اَدْرِیۤ مَا یُفْعَلُۙ لِیْ وَلَا یَكُمۡۙ اِنْ اَتٰیْعُۙ اِلَّا مَا یُوْحٰیۙ اِلَیَّ وَمَا اَنَاۤ اِلَّا نَذِیْرٌ مُّبِیْنٌ } سورەتى (الاحقاف) ئايەتى: ۷ تا ۹.

واتە: له‌کاتیکدا ئایه‌ته‌ئاشکراو پروونه‌کانى ئیمه‌به‌سه‌ریاندا بخوینرېته‌وه، ئەوانه‌ى که‌بى باوه‌ر بوون به‌و حق و راستیه‌ى که‌بویان دیت دەلین : ئەمه‌جادوویه‌کى ئاشکرایه.

یاخوا دەلین محمد (صلى الله عليه وسلم) خوی ئەم قورئانه‌ى هه‌لبه‌ستوووه... پێیان بلێ : ئەگەر خۆم هه‌لم به‌ستبیت، (ئەوه‌دلنیا بن خوا تو‌لەم لێده‌ستبیت و سزام ده‌دات)، ئەو کاته‌ئیه‌به‌هیچ شیوه‌یه‌ک ناتوانن له‌خه‌شم و قینى خوا پرزگارم بکه‌ن، جا هه‌ر خوا ده‌زانیت دەربارەى ئەم قورئانه‌ئیه‌چ دېرۆ و

بوختانیك هه لده بهستن وتییدا روڊه چن ؟ له بهر ئه وه خوام به سه كه شایهت بیت له نیوان من و ئیوه دا، به راستی ئه وزاته لیبوورده و به سوژو میهره بانه (بو ئه وانه ی په شیمان ده بنه وه له بیرو بوچوونه چه وته کانیا و ریځه ی ئیمان ده گرنه بهر) .

وه ئه ی پیغه مبهر (صلی الله علیه وسلم) پیا ی بلئ : كه من یه كه م پیغه مبهرو تازه په یدا بوو نیم، ناشزانم چیم به سه ر دیت، چیش به سه ر ئیوه دیت ؟ (چونكه غه یب زان نیم و له نه پنی و شاره وه كان ئاگادار نیم)، من ته نها شوپنی ئه و وه حی و نیگایه ده كه وم كه پیم ده گات و من ته نها بیدار كه ره وه یه کی ئاشكرام .

سه رچاوه: ته فسیری ئاسان، بورهان محمد امین